

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρίσης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας

(2022/C 280/01)

1. Εισαγωγή

1. Στις 23 Μαρτίου 2022 η Επιτροπή ενέκρινε το προσωρινό πλαίσιο κρίσης.
2. Στόχος του προσωρινού πλαισίου κρίσης είναι να επιτρέψει στα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την έλλειψη ρευστότητας με την οποία είναι αντιμέτωπες οι επιχειρήσεις που πλήττονται άμεσα ή έμμεσα από τη σοβαρή διαταραχή της οικονομίας που προκλήθηκε από τη ρωσική στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας, τα περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) που επιβλήθηκαν από την Ένωση ή από τους διεθνείς εταίρους της και τα οικονομικά αντίμετρα που έλαβε, για παράδειγμα, η Ρωσία.
3. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να προσαρμοστούν τα μέτρα που προβλέπονται στο προσωρινό πλαίσιο κρίσης λαμβανομένης υπόψη της παρατεταμένης στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας και των επιδεινούμενων άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων στην οικονομία της Ένωσης συνολικά και στις οικονομίες όλων των κρατών μελών.
4. Η Επιτροπή ζήτησε τις απόψεις των κρατών μελών όσον αφορά τις ειδικές ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν ενόψει της έκτης δέσμης κυρώσεων ⁽¹⁾, τις προσπάθειες για τη μείωση της εξάρτησης από το ρωσικό πετρέλαιο και τους στόχους του σχεδίου REPowerEU ⁽²⁾.
5. Πρώτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης βάσει του τμήματος 2.1 του προσωρινού πλαισίου κρίσης θα πρέπει να αυξηθούν ώστε να ληφθούν υπόψη η συνεχιζόμενη οικονομική διαταραχή και οι επιδεινούμενες μακροοικονομικές επιπτώσεις των περαιτέρω και παρατεταμένων αυξήσεων του ενεργειακού κόστους, η επιδεινούμενη ανεπάρκεια εφοδιασμού με αέριο και η ανασφάλεια όσον αφορά τη μελλοντική διαθεσιμότητά του, καθώς και οι άμεσες και έμμεσες συνέπειες των πρόσθετων κυρώσεων που επιβάλλονται από την Ένωση ή από τους διεθνείς εταίρους της.

⁽¹⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/876 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή του άρθρου 8α παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στην επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 1)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/877 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 11)· εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/878 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 15)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/879 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 53)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/880 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 75)· εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/881 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή της απόφασης 2012/642/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα ενόψει της κατάστασης στη Λευκορωσία και την εμπλοκή της Λευκορωσίας στην επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 77)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/882 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2012/642/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 88)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/883 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 92)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/884 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/512/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 128)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/885 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 139).

⁽²⁾ COM(2022) 230 final της 18ης Μαΐου 2022.

6. Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρεί ότι απαιτούνται ορισμένες προσαρμογές στο τμήμα 2.4 του προσωρινού πλαισίου κρίσης προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματική εφαρμογή του. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η στήριξη που χορηγείται βάσει του εν λόγω τμήματος θα πρέπει να περιοριστεί ώστε να αποφευχθούν τα κίνητρα για αύξηση της χρήσης ενέργειας και αερίου, η οποία θα επιδείνωνε την τρέχουσα έλλειψη αερίου.
7. Τρίτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν πρόσθετα μέτρα σύμφωνα με το σχέδιο REPowerEU για την επιτάχυνση ή τη διευκόλυνση των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ηλιακή, αιολική και γεωθερμική), βιοαέριο και βιομεθάνιο από οργανικά απόβλητα, ανανεώσιμο υδρογόνο, αποθήκευση και θερμότητα από ανανεώσιμες πηγές.
8. Τέταρτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την επιτάχυνση της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού και τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα μέσω της στήριξης μέτρων απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.
9. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι, πέραν των μέτρων ενίσχυσης που επιτρέπονται βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και των υφιστάμενων δυνατοτήτων βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, είναι επίσης σημαντικό να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης και θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές για την εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU και για την απαλλαγή των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω της ηλεκτροδότησης και/ή της χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου βασισμένου σε ορισμένα είδη ηλεκτρικής ενέργειας και μέτρων ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου, στην παρούσα ανακοίνωση καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή θα θεωρεί ότι τα εν λόγω μέτρα συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν, θα προστεθούν δύο νέα τμήματα (τμήματα 2.5 και 2.6) στο προσωρινό πλαίσιο κρίσης.
10. Εκτός από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των επιχειρήσεων που πλήττονται από την τρέχουσα κρίση βάσει των υφιστάμενων τμημάτων 2.1, 2.2 και 2.3 του προσωρινού πλαισίου κρίσης. Οι επενδυτικές δαπάνες, όπως ο εξοπλισμός κατασκευής ή τα υλικά που απαιτούνται για την υλοποίηση των στόχων της REPowerEU, μπορούν να υποστηριχθούν με επιδοτούμενα δάνεια ή εγγυήσεις βάσει των τμημάτων 2.2 και 2.3 του προσωρινού πλαισίου κρίσης.

2. Τροποποιήσεις του προσωρινού πλαισίου κρίσης

11. Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο προσωρινό πλαίσιο κρίσης από τις 20 Ιουλίου 2022.
12. Προστίθεται το σημείο 14α:
«14α. Στις 3 Ιουνίου 2022 το Συμβούλιο ενέκρινε έκτη δέσμη κυρώσεων (*), υπό το πρίσμα του συνεχιζόμενου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, της στήριξης της Λευκορωσίας προς αυτόν και των φρικαλεοτήτων που καταγγέλλεται ότι διέπραξαν οι ρωσικές ένοπλες δυνάμεις. Η δέσμη περιλαμβάνει: 1) απαγόρευση των εισαγωγών αργού πετρελαίου και προϊόντων διύλισης πετρελαίου από τη Ρωσία, με περιορισμένες εξαιρέσεις· 2) αποκλεισμό από το σύστημα SWIFT τριών ακόμη ρωσικών τραπεζών και μίας τράπεζας της Λευκορωσίας· και 3) αναστολή της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στην Ένωση τριών ακόμη ρωσικών κρατικών μέσων ενημέρωσης. Η Ένωση θέσπισε επίσης κυρώσεις κατά 65 ακόμη προσώπων και 18 οντοτήτων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται άτομα που ευθύνονται για τις φρικαλεότητες που διαπράχθηκαν στην Μπούτσα και στη Μαριούπολη.

(*) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/876 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή του άρθρου 8α παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στην επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 1)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/877 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 11)· εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/878 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 15)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/879 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 53)· κανονισμός (ΕΕ) 2022/880 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 75)· εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/881 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την εφαρμογή της απόφασης 2012/642/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα ενόψει της κατάστασης στη Λευκορωσία και την εμπλοκή της Λευκορωσίας στην επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 77)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/882 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2012/642/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Λευκορωσία και της εμπλοκής της Λευκορωσίας στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 88)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/883 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 92)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/884 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/512/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 128)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/885 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L 153 της 3.6.2022, σ. 139).»

13. Το σημείο 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«19. Η ανακοίνωση REPowerEU παρέχει περαιτέρω καθοδήγηση και περιγράφει νέες δράσεις για την αύξηση της παραγωγής πράσινης ενέργειας, τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και τη μείωση της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων προπαρασκευαστικών μέτρων για τον χειμώνα 2022-2023. Το σχέδιο REPowerEU (*) περιλαμβάνει μέτρα για τη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα μέσω της επιτάχυνσης της πράσινης μετάβασης, των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού. Η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης θα μειώσει τις εκπομπές και την εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και θα προσφέρει προστασία από την απότομη αύξηση των τιμών. Οι υψηλές τιμές της ενέργειας αντικατοπτρίζουν επίσης την έλλειψη εφοδιασμού σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, η οποία επηρεάζει το γενικό επίπεδο τιμών. Ως εκ τούτου, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, ενδέχεται να χρειαστεί προσωρινή στήριξη για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις στις οποίες η τρέχουσα κατάσταση κρίσης θα έχει ιδιαίτερα σοβαρές βραχυπρόθεσμες συνέπειες.

(*) COM(2022) 230 final της 18ης Μαΐου 2022.»

14. Προστίθεται το ακόλουθο σημείο 25α:

«25α. Οι ζημιές που προκαλούνται άμεσα από υποχρεωτικές μειώσεις της κατανάλωσης φυσικού αερίου οι οποίες ενδέχεται να πρέπει να επιβληθούν από τα κράτη μέλη μπορούν να αξιολογηθούν βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει υπεραντιστάθμιση.»

15. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία 26α, 26β, 26γ και 26δ:

«26α. Οι μειώσεις στον εφοδιασμό της Ένωσης με αέριο μπορεί επίσης να καταστήσουν αναγκαία την παροχή κινήτρων για οικειοθελή μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου. Όταν τα κράτη μέλη σχεδιάζουν να θεσπίσουν κίνητρα για οικειοθελή μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης, η Επιτροπή θα αξιολογεί τα μέτρα αυτά απευθείας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ. Μολονότι αυτό θα απαιτήσει κατά περίπτωση αξιολόγηση, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα ακόλουθα στοιχεία είναι ιδιαίτερα σημαντικά:

- α) χρήση ανταγωνιστικής διαδικασίας βάσει διαφανών κριτηρίων για τη σύναψη συμβάσεων σχετικά με τον όγκο της οικειοθελούς μείωσης της ζήτησης·
- β) απουσία επίσημων περιορισμών στο διασυνοριακό εμπόριο ή στις διασυνοριακές ροές·
- γ) περιορισμός των σχετικών κινήτρων σε μελλοντικές μειώσεις της ζήτησης που υπερβαίνουν τις μειώσεις στις οποίες θα προέβαινε ο δικαιούχος ανεξάρτητα από το μέτρο·
- δ) άμεση μείωση της συνολικής τελικής ζήτησης αερίου στο οικείο κράτος μέλος, με παράλληλη αποφυγή μετατόπισης, απλώς, της ζήτησης φυσικού αερίου.

26β. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να σχεδιάζουν τη λήψη μέτρων για την παροχή κινήτρων για την πλήρωση εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου στον βαθμό που η αγορά δεν παρέχει κίνητρα προς αυτή την κατεύθυνση για τον επόμενο χειμώνα. Όταν τα κράτη μέλη σχεδιάζουν να χορηγήσουν κίνητρα για την πλήρωση εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης, η Επιτροπή θα τα αξιολογεί απευθείας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ (*). Μολονότι αυτό θα απαιτήσει κατά περίπτωση αξιολόγηση, η Επιτροπή θεωρεί τα ακόλουθα στοιχεία ιδιαίτερα σημαντικά:

- α) χρήση ανταγωνιστικής διαδικασίας βάσει διαφανών κριτηρίων για την ελαχιστοποίηση της ενίσχυσης·
- β) απουσία περιορισμών στο διασυνοριακό εμπόριο ή στις διασυνοριακές ροές·
- γ) ύπαρξη διασφαλίσεων για την αποφυγή της υπεραντιστάθμισης·
- δ) συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις και τις προϋποθέσεις πλήρωσης και παροχής κινήτρων για την αποθήκευση αερίου οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 6α έως 6δ του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 (**), ιδίως τις προϋποθέσεις για τα μέτρα στήριξης οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 6β παράγραφοι 2 και 3.

26γ. Η Επιτροπή θα εξετάσει, κατά περίπτωση, πιθανές αναγκαίες, αναλογικές και κατάλληλες ενισχύσεις, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής “Εξοικονόμηση αερίου για ασφαλή χειμώνα” (*) και τα εθνικά σχέδια έκτακτης ανάγκης για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο, προκειμένου να ανακαινιστούν εγκαταστάσεις που θα συμβάλουν στην αντικατάσταση του αερίου, πριν από τον επόμενο χειμώνα και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, με ένα άλλο, πιο ρυπογόνο, καύσιμο άνθρακα. Κάθε τέτοιο εναλλακτικό καύσιμο άνθρακα πρέπει να έχει τη χαμηλότερη δυνατή περιεκτικότητα σε εκπομπές, η δε ενίσχυση πρέπει να χορηγείται με την επιφύλαξη προσπάθειών ενεργειακής απόδοσης και να αποφεύγει τις μακροπρόθεσμες, πέραν της κρίσης, επιπτώσεις εγκλωβισμού, σύμφωνα με τους στόχους της ΕΕ για το κλίμα. Τα μέτρα αυτά μπορούν να αποσκοπούν τόσο στην προληπτική μείωση της κατανάλωσης αερίου όσο και στην αντιμετώπιση υποχρεωτικών μειώσεων της ζήτησης φυσικού αερίου, εκτός υπάρχει άλλη αντιστάθμιση.

- 26δ. Δεδομένων των προκλήσεων σε σχέση με τη μεταφορά εμπορευμάτων από και προς την Ουκρανία, η Επιτροπή θα εξετάζει κατά περίπτωση ενδεχόμενες ενισχύσεις για ασφάλιση ή αντασφάλιση όσον αφορά μεταφορές αγαθών από και προς την Ουκρανία. Μεταξύ άλλων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδείξουν ότι η ασφάλιση ή η αντασφάλιση δεν είναι καθόλου διαθέσιμη ή είναι διαθέσιμη σε τιμές σημαντικά υψηλότερες απ' ό,τι πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.»

- (*) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής SA.103012 (2022/NN) — Incentive measure to store natural gas in the Bergermeer storage facility for the next heating period [Μέτρο παροχής κινήτρων για την αποθήκευση φυσικού αερίου στην εγκατάσταση αποθήκευσης Bergermeer για την επόμενη περίοδο θέρμανσης].
- (**) Όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022 (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 17).
- (*) COM(2022) 360/2, της 20.7.2022.

16. Το σημείο 41 στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 500 000 EUR ανά επιχείρηση σε καμία χρονική στιγμή (*). Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτέες προκαταβολές, εγγυήσεις (**), δάνεια (***) και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 500 000 EUR ανά επιχείρηση· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.

- (*) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει καθεστώτων που έχουν εγκριθεί δυνάμει του παρόντος τμήματος και οι οποίες έχουν επιστραφεί πριν χορηγηθεί νέα ενίσχυση δυνάμει του παρόντος τμήματος δεν θα λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.
- (**) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή εγγυήσεων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι συμπληρωματικοί όροι του σημείου 47 στοιχείο η).
- (***) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή δανείων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι συμπληρωματικοί όροι του σημείου 50 στοιχείο ζ).»

17. Το σημείο 42 στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει ανά πάσα στιγμή τα 62 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και τα 75 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας· (*) η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτέες προκαταβολές, εγγυήσεις (**), δάνεια (***) και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των, κατά περίπτωση, 62 000 EUR ή 75 000 EUR ανά επιχείρηση· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·

- (*) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει καθεστώτων που έχουν εγκριθεί δυνάμει του παρόντος τμήματος και οι οποίες έχουν επιστραφεί πριν χορηγηθεί νέα ενίσχυση δυνάμει του παρόντος τμήματος δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.
- (**) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή εγγυήσεων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι συμπληρωματικοί όροι του σημείου 47 στοιχείο η).
- (***) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή δανείων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι συμπληρωματικοί όροι του σημείου 50 στοιχείο ζ).»

18. Το σημείο 43 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διάφορα ανώτατα όρια σύμφωνα με τα σημεία 41 στοιχείο α) και 42 στοιχείο α), το οικείο κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, π.χ. με λογιστικό διαχωρισμό, ότι για κάθε μία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο και δεν σημειώνεται υπέρβαση του μέγιστου συνολικού ποσού ύψους 500 000 EUR ανά επιχείρηση. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται αποκλειστικά στους τομείς που καλύπτονται από το σημείο 42 στοιχείο α), δεν θα πρέπει να σημειώνεται υπέρβαση του μέγιστου συνολικού ποσού ύψους 75 000 EUR ανά επιχείρηση.»

19. Στο σημείο 45 προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

* Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ο όρος “δημόσιες εγγυήσεις για δάνεια” καλύπτει επίσης τις εγγυήσεις για ορισμένα προϊόντα πρακτόρευσης (φάκτορινγκ), δηλαδή εγγυήσεις για πρακτόρευση με δικαίωμα προσφυγής και για αντιστροφή πρακτόρευσης, όπου ο πράκτορας έχει δικαίωμα προσφυγής στον εκχωρητή. Τα επιλέξιμα προϊόντα αντιστροφής πρακτόρευσης πρέπει να περιορίζονται στα προϊόντα που χρησιμοποιούνται μόνον αφού ο πωλητής έχει ήδη εκτελέσει το μέρος της συναλλαγής που του αναλογεί, δηλαδή αφού παραδοθεί το προϊόν ή παρασχεθεί η υπηρεσία. Η χρηματοδοτική μίσθωση καλύπτεται επίσης από τον όρο “δημόσιες εγγυήσεις για δάνεια”.»

20. Στο σημείο 47 στοιχείο ε) σημείο i) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Όταν οι δικαιούχοι του μέτρου είναι νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει τρεις λογιστικές χρήσεις, το εφαρμοστέο ανώτατο όριο κατά το σημείο 47 στοιχείο ε) σημείο i) θα υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια ύπαρξης της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης από την επιχείρηση.»

21. Στο σημείο 47 στοιχείο ε) σημείο ii) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Όταν οι δικαιούχοι του μέτρου είναι νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν αρχεία για το σύνολο των προηγούμενων δώδεκα μηνών, το εφαρμοστέο ανώτατο όριο κατά το σημείο 47 στοιχείο ε) σημείο ii) θα υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια ύπαρξης της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης από την επιχείρηση.»

22. Στο σημείο 49, η παραπομπή στο «σημείο 47 στοιχείο δ)» αντικαθίσταται από τη φράση «σημείο 47 στοιχείο ε)».

23. Στο σημείο 50 στοιχείο β) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Εάν εφαρμόζεται περίοδος χάριτος για τις πληρωμές τόκων, πρέπει να τηρούνται τα ελάχιστα επιτόκια που καθορίζονται στο σημείο 50 στοιχείο β) και οι τόκοι πρέπει να καθίστανται δεδουλευμένοι από την πρώτη ημέρα της περιόδου χάριτος και να κεφαλαιοποιούνται τουλάχιστον ετησίως. Η διάρκεια των δανειακών συμβάσεων θα εξακολουθήσει να περιορίζεται σε έξι έτη κατ' ανώτατο όριο από τη στιγμή της χορήγησης του δανείου, εκτός εάν διαφοροποιηθεί σύμφωνα με το σημείο 50 στοιχείο γ), και δεν υπάρξει υπέρβαση του συνολικού ποσού των δανείων ανά δικαιούχο που αναφέρεται στο σημείο 50 στοιχείο ε).»

24. Ο σύνδεσμος στην υποσημείωση 48 αντικαθίσταται από τον ακόλουθο σύνδεσμο:

« https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en »

25. Στο σημείο 50 στοιχείο γ) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Βλέπε τη σύνοψη της συνήθους πρακτικής σχετικά με τη διαφοροποίηση στο σημείο 50 στοιχείο γ) που δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Ανταγωνισμού στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_en.»

26. Στο σημείο 50 στοιχείο ε) σημείο i) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Όταν οι δικαιούχοι του μέτρου είναι νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει τρεις λογιστικές χρήσεις, το εφαρμοστέο ανώτατο όριο κατά το σημείο 50 στοιχείο ε) σημείο i) θα υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια ύπαρξης της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης από την επιχείρηση.»

27. Στο σημείο 50 στοιχείο ε) σημείο ii) προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση:

«* Όταν οι δικαιούχοι του μέτρου είναι νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν αρχεία για το σύνολο των προηγούμενων δώδεκα μηνών, το εφαρμοστέο ανώτατο όριο κατά το σημείο 50 στοιχείο ε) σημείο ii) θα υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια ύπαρξης της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης από την επιχείρηση.»

28. Το σημείο 50 στοιχείο ε) σημείο iii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«iii) με την κατάλληλη αιτιολόγηση από το κράτος μέλος προς την Επιτροπή (για παράδειγμα σε σχέση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο δικαιούχος κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κρίσης) (*), το ύψος του δανείου μπορεί να αυξάνεται για να καλύψει τις ανάγκες ρευστότητας από τη στιγμή της χορήγησης για τους επόμενους 12 μήνες για τις ΜΜΕ (**) και για τους επόμενους 6 μήνες για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Όταν οι μεγάλες επιχειρήσεις πρέπει να παρέχουν

χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις για δραστηριότητες διαπραγμάτευσης στις αγορές ενέργειας, το ποσό του δανείου μπορεί να αυξηθεί για να καλύψει τις ανάγκες ρευστότητας που προκύπτουν από τις δραστηριότητες αυτές για τους επόμενους 12 μήνες. Οι ανάγκες ρευστότητας που καλύπτονται ήδη από μέτρα ενίσχυσης βάσει του προσωρινού πλαισίου για την COVID-19 δεν καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση. Οι ανάγκες ρευστότητας θα πρέπει να καθορίζονται μέσω αυτοπιστοποίησης από τον δικαιούχο (**).

(*) Η σχετική αιτιολόγηση μπορεί να αφορά δικαιούχους που δραστηριοποιούνται σε τομείς που πλήττονται ιδιαίτερα από τις άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις της ρωσικής επίθεσης, συμπεριλαμβανομένων περιοριστικών οικονομικών μέτρων που λαμβάνει η Ένωση και οι διεθνείς της εταίροι, καθώς και των αντίμετρων που λαμβάνει η Ρωσία. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί να είναι, μεταξύ άλλων, διαταραχές των αλυσίδων εφοδιασμού ή εκκρεμείς πληρωμές από τη Ρωσία ή την Ουκρανία, αυξημένη αστάθεια των τιμών στις αγορές ενέργειας και σχετικές παράπλευρες ανάγκες, αυξημένοι κίνδυνοι κυβερνοεπιθέσεων ή αυξημένες τιμές συγκεκριμένων εισροών ή πρώτων υλών που επηρεάζονται από την τρέχουσα κρίση.

(**) Όπως ορίζονται στο παράρτημα I του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.

(***) Το σχέδιο ρευστότητας μπορεί να περιλαμβάνει τόσο το κεφάλαιο κίνησης όσο και το επενδυτικό κόστος.»

29. Το σημείο 51 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«51. Πέραν των υφιστάμενων δυνατοτήτων που είναι διαθέσιμες σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και των δυνατοτήτων που περιγράφηκαν στην παρούσα ανακοίνωση, η προσωρινή στήριξη θα μπορούσε να μετριάσει τις εξαιρετικά σοβαρές αυξήσεις των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, τις οποίες οι επιχειρήσεις ενδέχεται να μην μπορούν να μετακυλίσουν ή στις οποίες ενδέχεται να μην μπορούν να προσαρμοστούν βραχυπρόθεσμα. Θα μπορούσε επίσης να μετριάσει τις συνέπειες για τις επιχειρήσεις και να τις βοηθήσει να αντεπεξέλθουν στις απότομες αυξήσεις του κόστους που οφείλονται στην τρέχουσα κρίση. Από την άλλη πλευρά, στο πλαίσιο των περαιτέρω μειώσεων του εφοδιασμού με αέριο, είναι επίσης σημαντικό να διατηρηθούν τα κίνητρα για μειώσεις της ζήτησης και να προετοιμαστούν σταδιακά οι επιχειρήσεις για να στραφούν προς τη μείωση της κατανάλωσης αερίου. Η χορήγηση πρόσθετων ενισχύσεων ενδέχεται επί του παρόντος να εξακολουθεί να είναι ενδεδειγμένη για τη συνέχιση της δραστηριότητας ενεργοβόρων επιχειρήσεων.»

30. Το σημείο 52 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«52. Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι οι εν λόγω κρατικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 (*).

β) η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων (**) και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις (***), δάνεια (****) και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει την εφαρμοστέα ένταση της ενίσχυσης και τα εφαρμοστέα ανώτατα όρια ενίσχυσης. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·

γ) η ενίσχυση που χορηγείται με τη μορφή επιστρεπτών προκαταβολών, εγγυήσεων, δανείων ή άλλων επιστρεπτών μέσων μπορεί να μετατραπεί σε άλλες μορφές ενίσχυσης, π.χ. επιχορηγήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η μετατροπή θα πραγματοποιηθεί το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2023·

δ) η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τις ενισχύσεις ώστε να καλύπτουν μόνο δραστηριότητες που στηρίζουν συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομία ή για την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της εσωτερικής αγοράς. Ωστόσο, τα όρια αυτά πρέπει να σχεδιαστούν με ευρύ τρόπο και να μην οδηγήσουν σε τεχνητό περιορισμό των δυνατικών δικαιούχων·

ε) για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση την αύξηση των δαπανών για φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια, αύξηση που συνδέεται με τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη είναι το γινόμενο του αριθμού των μονάδων φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύεται ο δικαιούχος (****) από εξωτερικούς προμηθευτές ως τελικός καταναλωτής (****) μεταξύ της 1ης Φεβρουαρίου 2022 και της 31ης Δεκεμβρίου 2022 το αργότερο (στο εξής: επιλέξιμη περίοδος), αφενός, και της αύξησης της τιμής που καταβάλλει ο δικαιούχος ανά καταναλωθείσα μονάδα, αφετέρου (μετρούμενη, για παράδειγμα, σε EUR/MWh), η οποία πρέπει να υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της μοναδιαίας τιμής που κατέβαλε ο δικαιούχος σε έναν δεδομένο μήνα κατά την επιλέξιμη περίοδο, αφενός, και του διπλάσιου (200 %) της μοναδιαίας τιμής που κατέβαλε κατά μέσον όρο ο δικαιούχος κατά την περίοδο αναφοράς από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, αφετέρου (*****). Από την 1η Σεπτεμβρίου 2022, η ποσότητα φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 70 % της κατανάλωσης του δικαιούχου για την ίδια περίοδο το 2021·

- στ) η συνολική ενίσχυση ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το 30 % των επιλέξιμων δαπανών·
- ζ) η συνολική ενίσχυση ανά επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR σε καμία χρονική στιγμή·
- η) η χορηγούσα αρχή μπορεί να καταβάλει προκαταβολή στον δικαιούχο, όταν η ενίσχυση χορηγείται πριν από την πραγματοποίηση των επιλέξιμων δαπανών. Εν προκειμένω, η χορηγούσα αρχή μπορεί να βασίζεται σε εκτιμήσεις των επιλέξιμων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα ανώτατα όρια ενίσχυσης του σημείου 52 στοιχεία στ) και ζ). Η χορηγούσα αρχή υποχρεούται να επαληθεύει εκ των υστέρων τα σχετικά ανώτατα όρια με βάση τις πραγματικές δαπάνες και να ανακτά κάθε πληρωμή ενίσχυσης που υπερβαίνει τα εν λόγω ανώτατα όρια το αργότερο έξι μήνες μετά τη λήξη της επιλέξιμης περιόδου·
- θ) οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του παρόντος σημείου 52 μπορούν να σωρευθούν με ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του τμήματος 2.1, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR.

- (*) Κατά παρέκκλιση, όταν η ενίσχυση χορηγείται μόνο μετά από εκ των υστέρων επαλήθευση των δικαιολογητικών εγγράφων του δικαιούχου και το κράτος μέλος αποφασίζει να μη συμπεριλάβει τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών σύμφωνα με το σημείο 52 στοιχείο η), η ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί έως την 31η Μαρτίου 2023, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η επιλέξιμη περίοδος όπως ορίζεται στο σημείο 52 στοιχείο ε).
- (**) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, η φορολογική υποχρέωση σε σχέση με την οποία χορηγείται το εν λόγω πλεονέκτημα πρέπει να έχει προκύψει το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022.
- (***) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή εγγυήσεων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι επιπλέον όροι του σημείου 47 στοιχείο η).
- (****) Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή δανείων δυνάμει του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι επιπλέον όροι του σημείου 50 στοιχείο ζ).
- (*****) Αποκλειστικά για τους σκοπούς του τμήματος 2.4, ως “δικαιούχος” νοείται επιχείρηση ή νομική οντότητα που αποτελεί μέρος επιχείρησης.
- (*****) Όπως αποδεικνύεται από τον δικαιούχο, π.χ. βάσει του αντίστοιχου λογαριασμού. Θα υπολογίζεται μόνο η τελική κατανάλωση. Οι πωλήσεις και η ίδια παραγωγή εξαιρούνται.
- (*****) $p(t) - p(\text{ref}) * 2) * q(t)$, όπου p είναι η μοναδιαία τιμή, q είναι η ποσότητα που καταναλώθηκε, ref είναι η περίοδος αναφοράς από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 και t είναι ο δεδομένος μήνας κατά την περίοδο από την 1η Φεβρουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.»

31. Το σημείο 53 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«53. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτείται περαιτέρω ενίσχυση για να εξασφαλιστεί η συνέχιση οικονομικής δραστηριότητας. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις που υπερβαίνουν τις τιμές οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το σημείο 52 στοιχεία στ) και ζ), εάν, επιπροσθέτως των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο σημείο 52 στοιχεία α) έως ε) και η), πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο δικαιούχος είναι επιλέξιμος εφόσον είναι “ενεργοβόρος επιχείρηση” κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2003/96/EK (*), δηλαδή όταν η αγορά ενεργειακών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών προϊόντων πέραν του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας) ανέρχεται τουλάχιστον στο 3,0 % της αξίας παραγωγής (**). κατόπιν της παροχής κατάλληλης αιτιολόγησης από το κράτος μέλος στην Επιτροπή για την αξιολόγησή της, η αξία παραγωγής μπορεί να αντικατασταθεί από τον κύκλο εργασιών·
- β) ο δικαιούχος είναι επιλέξιμος εφόσον υφίσταται λειτουργικές ζημιές (***), με προϋπόθεση ότι η αύξηση της επιλέξιμης δαπάνης όπως ορίζεται στο σημείο 52 στοιχείο ε) ανέρχεται τουλάχιστον στο 50 % της λειτουργικής ζημίας κατά την ίδια περίοδο·
- γ) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών και ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο στο 80 % των λειτουργικών ζημιών του δικαιούχου·
- δ) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 25 εκατ. EUR ανά επιχείρηση σε καμία χρονική στιγμή·
- ε) για ενεργοβόρο δικαιούχο που δραστηριοποιείται σε έναν ή περισσότερους τομείς ή υποτομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα I (****), η συνολική ενίσχυση μπορεί να αυξηθεί κατ' ανώτατο όριο στο 70 % των επιλέξιμων δαπανών και μπορεί να ανέρχεται στο 80 % κατ' ανώτατο όριο των λειτουργικών ζημιών που υπέστη ο δικαιούχος. Η συνολική ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50 εκατ. EUR ανά επιχείρηση σε καμία χρονική στιγμή·

στ) οι ενισχύσεις βάσει του σημείου 53 μπορούν να σωρευθούν με ενισχύσεις βάσει του τμήματος 2.1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο σημείο 53 στοιχείο δ) ή στο σημείο 53 στοιχείο ε), ανάλογα με την περίπτωση.

- (*) Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).
- (**) Με βάση τις χρηματοοικονομικές λογιστικές εκθέσεις για το ημερολογιακό έτος 2021 ή τους πλέον πρόσφατους διαθέσιμους ετήσιους λογαριασμούς.
- (***) Η επιχείρηση θεωρείται ότι υφίσταται λειτουργικές ζημιές όταν τα κέρδη EBITDA (κέρδη προ τόκων, φόρων, απομειώσεων και αποσβέσεων, εξαιρουμένων εφάπαξ απομειώσεων) για την επιλέξιμη περίοδο είναι αρνητικά. Οι εν λόγω λειτουργικές ζημιές θα πρέπει να αποδεικνύονται από τον δικαιούχο σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση, εκτός εάν αιτιολογείται δρόντως διαφορετικά.
- (****) Ένας δικαιούχος θα θεωρείται ότι δραστηριοποιείται σε τομέα ή υποτομέα που απαριθμείται στο παράρτημα I σύμφωνα με την ταξινόμηση του δικαιούχου στους τομεακούς εθνικούς λογαριασμούς ή εάν μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που ασκεί και οι οποίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα I παρήγαγαν άνω του 50 % του κύκλου εργασιών ή της αξίας παραγωγής του κατά την περίοδο αναφοράς.»

32. Προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«2.5. Ενισχύσεις για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης και θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές που σχετίζονται με το REPowerEU

53α. Πέραν των υφιστάμενων δυνατοτήτων που είναι διαθέσιμες σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΔΕΕ, είναι σημαντικό, στο πλαίσιο της ρωσικής στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας και του σχεδίου REPowerEU (*), να επιταχυνθεί και να επεκταθεί η διαθεσιμότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με αποδοτικό ως προς το κόστος τρόπο, με σκοπό την ταχεία μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων και την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης. Οι κρατικές ενισχύσεις για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της δυναμικότητας ηλιακής ενέργειας, της δυναμικότητας αιολικής ενέργειας, της δυναμικότητας γεωθερμικής ενέργειας, της αποθήκευσης ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, της θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, βιοαερίου και βιομεθανίου από απόβλητα και κατάλοιπα, αποτελούν μέρος μιας κατάλληλης, αναγκαίας και στοχευμένης λύσης για τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα στο τρέχον πλαίσιο. Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να εξασφαλιστεί η ταχεία υλοποίηση έργων που επιταχύνουν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης και θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές, δικαιολογούνται σε προσωρινή βάση ορισμένες απλουστεύσεις για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης.

53β. Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά, βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΔΕΕ, οι ενισχύσεις για την προώθηση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου, του βιοαερίου και του βιομεθανίου από απόβλητα και κατάλοιπα, της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμικής ενέργειας και της θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ενίσχυση χορηγείται για ένα από τα ακόλουθα:

- (i) παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά και άλλα ηλιακά συστήματα·
- (ii) παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια·
- (iii) παραγωγή γεωθερμικής ενέργειας·
- (iv) αποθήκευση ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας·
- (v) παραγωγή θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων μέσω αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).·
- (vi) παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου·
- (vii) παραγωγή βιοαερίου και βιομεθανίου από απόβλητα και κατάλοιπα, σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας της ΕΕ κατά το άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 (**).

- β) τα καθεστώτα στήριξης μπορούν να περιορίζονται σε μία ή περισσότερες τεχνολογίες βάσει του στοιχείου α), αλλά δεν πρέπει να περιλαμβάνουν κανέναν τεχνητό περιορισμό ή διάκριση (συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης αδειών, εγκρίσεων ή παραχωρήσεων όταν απαιτούνται), όπως περιορισμούς ως προς το μέγεθος των έργων, την τοποθεσία ή τις περιφερειακές πτυχές ή πολύ συγκεκριμένα (υπο)είδη τεχνολογιών στο πλαίσιο μίας από τις τεχνολογίες που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτών προκαταβολών, δανείων, εγγυήσεων ή φορολογικών πλεονεκτημάτων·
- δ) η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο όγκο και προϋπολογισμό·
- ε) η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2023 και οι εγκαταστάσεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και να λειτουργούν εντός 24 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή 30 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης για υπεράκτιες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας και ανανεώσιμου υδρογόνου. Σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας αυτής, το 5 % του ποσού της χορηγηθείσας ενίσχυσης πρέπει να επιστρέφεται ή να μειώνεται ανά μήνα μετά τους πρώτους 3 μήνες καθυστέρησης, με αύξηση στο 10 % ανά μήνα καθυστέρησης μετά τον έκτο μήνα, εκτός εάν η καθυστέρηση οφείλεται σε παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου της ενίσχυσης και δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλεφθεί (***)·
- στ) όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή συμβάσεων για τις πληρωμές τρεχουσών ενισχύσεων, οι συμβάσεις αυτές δεν πρέπει να έχουν διάρκεια μεγαλύτερη των 15 ετών από την έναρξη λειτουργίας της ενισχυόμενης εγκατάστασης·
- ζ) η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών η οποία είναι ανοικτή, σαφής, διαφανής και αμερόληπτη, βασίζεται δε σε αντικειμενικά κριτήρια που ορίζονται εκ των προτέρων και ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο στρατηγικής υποβολής προσφορών. Τουλάχιστον το 70 % των συνολικών κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών πρέπει να ορίζεται ως ενίσχυση ανά μονάδα προστασίας του περιβάλλοντος (****) ή ενίσχυση ανά μονάδα ενέργειας·
- η) η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών δεν είναι υποχρεωτική όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων εφόσον χορηγείται κατά τον ίδιο τρόπο σε όλες τις επιλέξιμες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και βρίσκονται στην ίδια ή παρόμοια πραγματική κατάσταση όσον αφορά τους σκοπούς ή τους στόχους του μέτρου ενίσχυσης. Δεν είναι επίσης υποχρεωτική η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών όταν η ενίσχυση που χορηγείται ανά επιχείρηση και ανά έργο δεν υπερβαίνει τα 20 εκατ. EUR και οι δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι μικρά έργα που ορίζονται ως εξής:
- (i) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας ή την αποθήκευση θερμότητας — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW·
 - (ii) για τεχνολογίες παραγωγής θερμότητας και αερίου — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW ή ισοδύναμα έργα·
 - (iii) για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 3 MW ή ισοδύναμα έργα·
 - (iv) για την παραγωγή βιοαερίου και βιομεθανίου από απόβλητα και κατάλοιπα — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 25 000 τόνων/έτος·
 - (v) για έργα που ανήκουν κατά 100 % σε ΜΜΕ ή σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 6 MW·
 - (vi) για έργα που ανήκουν κατά 100 % σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις ή σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας μόνο για την παραγωγή αιολικής ενέργειας — έργα εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 18 MW.

Όταν οι ενισχύσεις για μικρά έργα δεν χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 45 % του συνολικού επενδυτικού κόστους. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

- θ) οι όγκοι δυναμικότητας ή παραγωγής που αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών πρέπει να καθορίζονται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία υποβολής προσφορών είναι πραγματικά ανταγωνιστική. Το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει τον εύλογο χαρακτήρα της υπόθεσης ότι ο

όγκος που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας υποβολής προσφορών θα αντιστοιχεί στη δυνητική προσφορά έργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με παραπομπή σε προηγούμενες δημοπρασίες, σε τεχνολογικούς στόχους στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα (****), ή με τη θέσπιση μηχανισμού διασφάλισης σε περίπτωση κινδύνου να υπάρξουν διαδικασίες υποβολής προσφορών με χαμηλό αριθμό συμμετοχών. Σε περίπτωση επανειλημμένα χαμηλού αριθμού συμμετοχών σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, το κράτος μέλος πρέπει να θεσπίσει διορθωτικά μέτρα για τυχόν μελλοντικά καθεστώτα που κοινοποιεί στην Επιτροπή για την ίδια τεχνολογία·

- ι) η ενίσχυση πρέπει να αποσκοπεί στη διατήρηση αποτελεσματικών κινήτρων λειτουργίας και μηνυμάτων ως προς τις τιμές. Επιπλέον, η ενίσχυση πρέπει να είναι σχεδιασμένη κατά τέτοιον τρόπο ώστε να καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση απροσδόκητων κερδών, μεταξύ άλλων σε περιόδους εξαιρετικά υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου, όπως π.χ. με τη θέσπιση μηχανισμού ανάκτησης ο οποίος θα ορίζεται εκ των προτέρων ή με τη χορήγηση της ενίσχυσης με τη μορφή αμφίδρομων συμβάσεων επί διαφοράς (*****).
- ια) όταν η ενίσχυση χορηγείται για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι το υδρογόνο παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που καθορίζονται για τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001·
- ιβ) οι ενισχύσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου δεν πρέπει να συνδυάζονται με άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες·
- ιγ) μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση για επενδύσεις για τις οποίες οι εργασίες άρχισαν από τις 20 Ιουλίου 2022· για έργα που ξεκίνησαν πριν από τις 20 Ιουλίου 2022, μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση εάν είναι αναγκαία για τη σημαντική επιτάχυνση ή διεύρυνση του αντικείμενου της επένδυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι επιλέξιμες για ενίσχυση μόνο οι πρόσθετες δαπάνες σε σχέση με τις προσπάθειες επιτάχυνσης ή τη διεύρυνση του αντικείμενου·
- ιδ) η ενίσχυση πρέπει να παρακινεί τον δικαιούχο να πραγματοποιήσει επένδυση, την οποία δεν θα πραγματοποιούσε, ή θα πραγματοποιούσε με περιορισμένο ή διαφορετικό τρόπο, χωρίς την ενίσχυση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, δεδομένων των εξαιρετικών οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις λόγω της τρέχουσας κρίσης, ισχύει εν γένει ότι, σε περίπτωση μη χορήγησης της ενίσχυσης, οι δικαιούχοι θα συνέχιζαν τις δραστηριότητές τους χωρίς αλλαγές, υπό την προϋπόθεση ότι η συνέχιση των δραστηριοτήτων τους χωρίς αλλαγές δεν συνεπάγεται παράβαση του δικαιού της Ένωσης·
- ιε) το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρείται η αρχή της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης”.»

(*) COM(2022) 230 final της 18ης Μαΐου 2022.

(*) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπεριλήψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1).

(***) Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνουν τον υποχρεωτικό περιορισμό του πληθυσμού λόγω πανδημίας ή παγκόσμιων διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού του αναγκαίου εξοπλισμού για τα έργα. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν καθυστερήσεις στην απόκτηση των απαιτούμενων αδειών για το έργο.

(****) Όπως π.χ. ευρώ ανά τόνο μείωσης CO₂.

(*****) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

(*****) Μια σύμβαση επί διαφοράς παρέχει στον δικαιούχο το δικαίωμα να λάβει πληρωμή ίση με τη διαφορά μεταξύ μιας σταθερής τιμής “άσκησης” και μιας τιμής αναφοράς, όπως η αγοραία τιμή, ανά μονάδα παραγωγής. Οι συμβάσεις επί διαφοράς μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν πληρωμές από δικαιούχους σε φορολογούμενους ή καταναλωτές για περιόδους κατά τις οποίες η τιμή αναφοράς υπερβαίνει την τιμή άσκησης.

33. Προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«2.6 **Ενισχύσεις για την απαλλαγή των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω του εξηλεκτρισμού και/ή της χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου με βάση την ηλεκτρική ενέργεια εάν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, καθώς και για μέτρα ενεργειακής απόδοσης**

53γ Πέραν των υφιστάμενων δυνατοτήτων που είναι διαθέσιμες σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, οι κρατικές ενισχύσεις για τη διευκόλυνση των επενδύσεων στην απαλλαγή των βιομηχανικών δραστηριοτήτων από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως μέσω του εξηλεκτρισμού και των τεχνολογιών που χρησιμοποιούν ανανεώσιμο υδρογόνο με βάση την ηλεκτρική ενέργεια εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 53γ στοιχείο η), καθώς και σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης στη βιομηχανία, αποτελούν μέρος μιας κατάλληλης, αναγκαίας και στοχευμένης λύσης για τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα στο πλαίσιο της ρωσικής στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να επιταχυνθεί η εν λόγω διαδικασία για την ταχεία υλοποίηση των εν λόγω επενδύσεων, δικαιολογούνται ορισμένες απλουστεύσεις.

53δ Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά, βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, οι ενισχύσεις για επενδύσεις που οδηγούν σε i) σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από βιομηχανικές δραστηριότητες που εξαρτώνται επί του παρόντος από ορυκτά καύσιμα ως πηγή ενέργειας ή ως πρώτη ύλη, ή ii) σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε βιομηχανικές δραστηριότητες και διαδικασίες, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό·
- β) το μέγιστο ποσό μεμονωμένης ενίσχυσης που μπορεί να χορηγηθεί ανά επιχείρηση πρέπει, καταρχήν, να μην υπερβαίνει το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού που διατίθεται για το εν λόγω καθεστώς. Εφόσον παρασχεθεί κατάλληλη αιτιολόγηση από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί καθεστώς που προβλέπουν τη χορήγηση ποσών μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνουν το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού που διατίθεται για το καθεστώς·
- γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτών προκαταβολών, δανείων, εγγυήσεων ή φορολογικών πλεονεκτημάτων·
- δ) η επένδυση πρέπει να επιτρέπει στον δικαιούχο να πραγματοποιήσει έναν ή αμφοτέρους τους ακόλουθους στόχους:
 - (i) μείωση κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την ενίσχυση, των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη βιομηχανική του εγκατάσταση που επί του παρόντος εξαρτάται από ορυκτά καύσιμα ως πηγή ενέργειας ή ως πρώτη ύλη, μέσω του εξηλεκτρισμού των διαδικασιών παραγωγής ή της χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου με βάση την ηλεκτρική ενέργεια που πληροί τις προϋποθέσεις του στοιχείου η) κατωτέρω για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων· για τους σκοπούς της επαλήθευσης της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη οι πραγματικές εκπομπές από την καύση βιομάζας· (*)
 - (ii) μείωση κατά τουλάχιστον 20 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την ενίσχυση, της κατανάλωσης ενέργειας σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε σχέση με τις ενισχυόμενες δραστηριότητες (**).
- ε) όσον αφορά τις επενδύσεις που σχετίζονται με δραστηριότητες που καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ), η ενίσχυση οδηγεί σε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της εγκατάστασης του δικαιούχου, η οποία είναι χαμηλότερη από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή που ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής (***)·
- στ) η ενίσχυση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αύξησης της συνολικής παραγωγικής ικανότητας του δικαιούχου·
- ζ) όταν η ενίσχυση χορηγείται για επένδυση στην απαλλαγή της βιομηχανίας από τις ανθρακούχες εκπομπές η οποία περιλαμβάνει τη χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι το χρησιμοποιούμενο υδρογόνο παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που καθορίζονται για τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001·

- η) η ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγηθεί για επένδυση στην απαλλαγή της βιομηχανίας από τις ανθρακούχες εκπομπές η οποία περιλαμβάνει τη χρήση υδρογόνου που παράγεται από ηλεκτρική ενέργεια σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- (i) Το υδρογόνο παράγεται μόνο σε ώρες κατά τις οποίες η οριακή μονάδα παραγωγής στη ζώνη προσφοράς στην οποία βρίσκεται η ηλεκτρολυτική κυψέλη κατά τις περιόδους εκκαθάρισης ανισορροπιών όταν καταναλώνεται η ηλεκτρική ενέργεια είναι μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς ορυκτά καύσιμα. Το υδρογόνο που παράγεται σε ώρες κατά τις οποίες η οριακή μονάδα παραγωγής στη ζώνη προσφοράς στην οποία βρίσκεται η ηλεκτρολυτική κυψέλη κατά τις περιόδους εκκαθάρισης ανισορροπιών όταν καταναλώνεται η ηλεκτρική ενέργεια είναι μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν μπορεί να προσμετρηθεί για δεύτερη φορά στο παρόν τμήμα.
- (ii) Εναλλακτικά, το υδρογόνο παράγεται από ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται από το δίκτυο και η ηλεκτρολυτική κυψέλη παράγει υδρογόνο για αριθμό ωρών πλήρους φορτίου ίσο ή μικρότερο από τον αριθμό των ωρών κατά τις οποίες η οριακή τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στη ζώνη προσφοράς καθορίστηκε από εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από μη ορυκτά καύσιμα πλην των ανανεώσιμων.
- (iii) Εναλλακτικά, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι το χρησιμοποιούμενο υδρογόνο που βασίζεται στην ηλεκτρική ενέργεια επιτυγχάνει εξοικονόμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τουλάχιστον κατά 70 % σε σχέση με συγκριτικό ορυκτό καύσιμο που εκπέμπει 94 g CO₂eq/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂) και ότι προέρχεται από μη ορυκτές πηγές. Η μέθοδος υπολογισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που κατανέμονται στην ηλεκτρική ενέργεια δεν θα πρέπει να οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με τους στόχους της REPowerEU. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο το μερίδιο του παραγόμενου υδρογόνου που αντιστοιχεί στο μέσο μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής χωρίς ορυκτά καύσιμα, πλην των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στη χώρα παραγωγής, όπως μετρήθηκε δύο έτη πριν από το οικείο έτος.
- θ) Η ενίσχυση χορηγείται έως τις 30 Ιουνίου 2023 και υπόκειται στον όρο ότι η εγκατάσταση ή ο εξοπλισμός που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από την επένδυση πρέπει να ολοκληρωθεί και να έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία εντός 24 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης ή εντός 30 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης για επενδύσεις που περιλαμβάνουν τη χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου που πληροί τις προϋποθέσεις του στοιχείου η). Εάν δεν τηρηθεί η προθεσμία ολοκλήρωσης και έναρξης λειτουργίας, το 5 % του ποσού της χορηγηθείσας ενίσχυσης πρέπει να επιστρέφεται ή να μειώνεται ανά μήνα μετά τους πρώτους τρεις μήνες καθυστέρησης, με αύξηση στο 10 % ανά μήνα καθυστέρησης μετά τον έκτο μήνα, εκτός εάν η καθυστέρηση οφείλεται σε παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου της ενίσχυσης και δεν θα μπορούσε ευλόγως να προβλεφθεί (****). Εάν τηρηθεί η προθεσμία ολοκλήρωσης και έναρξης λειτουργίας, οι ενισχύσεις υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών μπορούν να μετατραπούν σε επιχορηγήσεις· σε αντίθετη περίπτωση, η επιστρεπτέα προκαταβολή πρέπει να επιστραφεί σε ίσες ετήσιες δόσεις εντός πέντε ετών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης·
- ι) μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση για επενδύσεις για τις οποίες οι εργασίες άρχισαν από τις 20 Ιουλίου 2022· για έργα που ξεκίνησαν πριν από τις 20 Ιουλίου 2022, μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση εάν είναι αναγκαία για τη σημαντική επιτάχυνση ή διεύρυνση του αντικείμενου της επένδυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι επιλέξιμες για ενίσχυση μόνο οι πρόσθετες δαπάνες σε σχέση με τις προσπάθειες επιτάχυνσης ή της διεύρυνσης του αντικείμενου·
- ια) η ενίσχυση δεν πρέπει να χορηγείται απλώς και μόνο για τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα (*****).
- ιβ) η ενίσχυση πρέπει να παρακινεί τον δικαιούχο να πραγματοποιήσει επένδυση, την οποία δεν θα πραγματοποιούσε, ή θα πραγματοποιούσε με περιορισμένο ή διαφορετικό τρόπο, χωρίς την ενίσχυση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, δεδομένων των εξαιρετικών οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις λόγω της τρέχουσας κρίσης, ισχύει εν γένει ότι, σε περίπτωση μη χορήγησης της ενίσχυσης, οι δικαιούχοι θα συνέχιζαν τις δραστηριότητές τους χωρίς αλλαγές, υπό την προϋπόθεση ότι η συνέχιση των δραστηριοτήτων τους χωρίς αλλαγές δεν συνεπάγεται παράβαση του δικαίου της Ένωσης·
- ιγ) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους του ενισχυόμενου έργου και της εξοικονόμησης κόστους ή των πρόσθετων εσόδων, σε σύγκριση με την κατάσταση μη χορήγησης της ενίσχυσης, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της επένδυσης·

- ιδ) η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις, και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί επίσης να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις που συνεπάγονται μείωση των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % ή της κατανάλωσης ενέργειας κατά τουλάχιστον 25 % σε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από την επένδυση (*****).
- ιε) εναλλακτικά προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα στοιχεία ιγ) και ιδ), η επενδυτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών η οποία είναι ανοικτή, σαφής, διαφανής και αμερόληπτη, βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που ορίζονται εκ των προτέρων και ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο στρατηγικής υποβολής προσφορών. Τουλάχιστον το 70 % των συνολικών κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών πρέπει να ορίζεται ως ενίσχυση ανά μονάδα προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. ευρώ ανά τόνο μείωσης CO₂ ή ευρώ ανά μονάδα εξοικονομούμενης ενέργειας). Ο προϋπολογισμός που αφορά τη διαδικασία υποβολής προσφορών πρέπει να αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό, με την έννοια ότι μπορεί να αναμένεται ότι δεν θα λάβουν ενίσχυση όλοι οι υποψήφιοι.
- ιστ) το καθεστώς πρέπει να είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιον τρόπο ώστε να καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση των απροσδόκητων κερδών, μεταξύ άλλων σε περιόδους εξαιρετικά υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, με τη θέπιση μηχανισμού ανάκτησης ο οποίος θα ορίζεται εκ των προτέρων.
- ιζ) οι ενισχύσεις δυνάμει του παρόντος τμήματος δεν πρέπει να συνδυάζονται με άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.»

(*) Η μείωση των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να μετράται σε σχέση με τις μέσες άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που σημειώθηκαν κατά την πενταετία που προηγείται της αίτησης ενίσχυσης (μέσες εκπομπές σε ετήσια βάση).

(**) Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας πρέπει να μετράται σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας που σημειώθηκε κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της αίτησης ενίσχυσης (μέση κατανάλωση σε ετήσια βάση).

(***) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής, της 12ης Μαρτίου 2021, σχετικά με τον καθορισμό των αναθεωρημένων τιμών των δεικτών αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής για την περίοδο από το 2021 έως το 2025 κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 87 της 15.3.2021, σ. 29).

(****) Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνουν τον υποχρεωτικό περιορισμό του πληθυσμού λόγω πανδημίας ή παγκόσμιων διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού του αναγκαίου εξοπλισμού για τα έργα. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν καθυστερήσεις στην απόκτηση των απαιτούμενων αδειών για το έργο.

(*****) Όπως ορίζονται στην παράγραφο 19 σημείο 89) της ανακοίνωσης της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (ΕΕ C 80 της 18.2.2022, σ. 1).

(*****) Η μείωση των άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της κατανάλωσης ενέργειας πρέπει να μετράται σε σχέση με τις μέσες άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή τη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της αίτησης ενίσχυσης (μέσες εκπομπές / μέση κατανάλωση σε ετήσια βάση).»